

No 57.

1880.

Mahjas weests

Ar pašča wifuschebīga augsta Reifara weleschānu.

Mahjas weests isnaht' meentreis pa nedekun

25. gada:

Mahja ar peesubstichānu par pašči:
 Ar peesikumu: par gadu 2 r. 35 l.
 des peesikuma: par gadu 1 " 60 "
 Ar peesikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
 des peesikuma: par 1/2 gadu " 85 "

Mahja des peesubstichānas Rīgā:
 Ar peesikumu: par gadu 1 r. 75 l.
 des peesikuma: par gadu 1 " " "
 Ar peesikumu: par 1/2 gadu " 90 "
 des peesikuma: par 1/2 gadu " 55 "

gabjums.

Mahjas weests teel isdods sešbe-
nāhm no plst. 10 sahl.

Mahja par fludināschānu:
par weenas flejas imālu rāstlu
(Petti) rindu, jeb to weelu, ko
tahba rinda ceem, mahja 8 sap.

Redahija un espedijija Rīgā,
Gust Pates bilshu un gradmanu
brulatawā un buru-lecturē pec
Pestera dahijas.

Mahditais. Jaunatāhs siņas. Telegrafa siņas. Selschāfemes siņas. Utams par pilshēbas celu opstichānu. R. L. S. Indu lomijā. Zehis. Salasvils. Re-
 gens. Pūschu swestli. Srijens. Kotte ir, bet lahja. Reepaja. Wilslande. Fernama. Mubfu laimni. Peterburga.
 siņas. Angsta. Franija. Sollandē. Wabijia. Greelija. Afganistane. Mubfu jubras un labds labums, mums no tabu.
 siņas. Peesikuma. Putnu lašu Raapars. No jilwetu zits fahuma libsi Zihrim. Graudi un teedi.

Jaunatāhs siņas.

Widsemes zeen. gubernators, lambarkungs
 barons Uexküll-Guldēbandt kungs, ka "Rig.
 3mg." siņo, treschdeenas wakarū no jawas
 pahrluhku zekschānas pahrbrauzis mahjas.

Widsemes abrhahrijis landtags tika ze-
 tordeenu atlahs.

Konzertes. Darām jawus zeen. lasitajus u-
 manigus us fludinajumeem par konzertem, i-
 trichlojamahm no Dres kunga. Dres kungs ir
 publikai jaw kā weikls spehletajs un musikas
 kopejs no fenafahm, no wina isrihlotahm konzer-
 tem pasihstams. Lai buhtu eespehjam, labda
 augstākā musikas-skolā schini mahflā pilnigati
 sagatawotees, wisch isrihlo instrumental- un
 dseedafchānas-konzertes Kujenē, Waltēbergā, Ma-
 tiščos, Dillōs, Zehis un Lehdurgā. Par kreet-
 neem uswedumeem ir Dres kgs pehz eespehcha-
 nas gabdajis. Bet tahm wehl wisch uswe-
 dibs Rīgā labdu leelaku dseedafchānas gabalu:
 "Tschigani." Labu mehrti eewehrodami noweh-
 lam Dres kunga konzertem daudi klausitaju.

Rigas Latw. beedrihā swestideen, 7. Septem-
 beri, runaswihri, starv ziteem spredeumeem, no-
 spreeda ismaksahb atlikumu no parahda nelaika
 Osol Oscha mantineekeem, kas bija 15,000
 rublu leelumā, no wina usnemis preelsh beedri-
 bas nama buhwes. Nomiruscha beedribas ka-
 feera N. Plawneeka weeta eezehla A. Grūmupp
 kungu.

Neker mani! Gan jaw wifās pufēs notee-
 fahs — wismairal festdeenas wakarōs — fa-
 dodahs jauneki, eet us nabburgeem pee jauna-
 wāhm papasakotees. Ka labs jaw nu gan naw
 tahds eeradums — labaki tak eetu rihtu, glib-
 schi, smuki wifseem redsor — ne nakti slehpdā-
 mees — tadeht ar jaw nelad ihsti labi ne-
 is-
 kreen — un lai nu daschu reis wairal nekas
 leels — tak wismasaf kreetnis schmanzeens isnaht.
 Ea ar reisu D. pufē — fatajijuschees weenu
 festdeenas wakarū 5-6 snakumi — aisseere us
 nabburgu pee draudsenitehm — kas patlaban
 lehti gulejuschas. Resimu kā, waj nu ar labu,
 jeb ar makti — ar dara durwis — eet un
 inams fahl trāschlor; bet raibais — kas wifu
 lauru nedelu isfrāidajees pa gancem — fahl
 uhkt un reet, ka skan ween. Scha bahrscha-

nos mahjastehms isdird — nahl lauka —
 klausahs — nu gan saprot, tadeht Kranzis rej
 — panem kreetnu wihbu un eet turp — ka
 teel us treti — nu manu jaunfundsini lez, kur
 nu teel un ko ween spehi — zits meeches, zits
 kartupelu waga, zits kanepes, zitam laimejees
 pat awalsch klehts palihst — bet par nelaimi
 weens kalejs — us to ahtru grubdeenu naw
 spehjis labaku eegubi — ka plauj til va zelinu
 us wahrteem; bet la w ar joni arib swert pahri
 — tas baswairsch ar wifseem wahrteem seme
 un dabu lahja kreetnu berseenu. Bet redsedams
 mahjas tehnu ar Kranzi tumojotees — zil waj
 ahtri wardams, drabsh ar wifu wahje fahju
 ko nagi nef un brehz: Neker mani, neker mani,
 es naw kerams! Saimneeks no balfs gan pa-
 sishi, kas par kubminu ir, tomehr usfauz: Baga
 tu manu! tadeht lai tevi nekeru! bet mubfu ka-
 lejs no strahpes dshis, skreen, ka pahchi dewini
 un brehz weenumehr: Neker mani, neker mani!
 es naw kerams, es ir — mahjas kalejs! Saim-
 neeks no smeekteem waris nejauda kreet —
 patriht sehdu un imej — ja tad waj wehders
 fahp.

Nedseet nu jauneki — waj tad naw katrai
 tahdai naktis blandischānai fawis, fods palai.

Rijewas general-gubernators Tschertkows drih-
 sumā atlahschotees no fawa amata. Wina
 weeta stahschotees libdshinigais Charkowas ge-
 neral-gubernators, grāfs Dondukows-Korsakows
 un tā weeta eezelshot par Charkowas general-
 gubernatoru grafu Ignatsewu.

Kuba (Baku gubernā). Tureenas awise "Mihal"
 pafneeds schahdas siņas: Kubas pilshēhtā tagad
 noteelāhs breefnigas leetas, gandrihs reta labda
 deena pa-eet, kur nedšudetu runajam par noti-
 kuschahm labshibahm, nodaritahm slepawibahm,
 aishedfinatahm mahjahm un par lauschu aplaupi-
 schānu. Laupitaju bari, ar schānjameem un
 ziteem eerotshceem apbrunojuschees, nelāunahs
 deenas laikā fawus rasbaineeku dārbus idarht.
 Pilschēhtas waldbiba weli nopublāhs, lai schahdu
 netahribu waretu apipeesi. Ka schahda nekabr-
 tiba lauschu lablahschānos trāuze, tas lairam
 saprotams. Laupitaji, pehz tautibas rechmajot,
 ir Tatari.

Seemela Amerika. Kahds dselshzela brau-
 ze enš neren Kansasā ejot pasudis. Kahda ap-
 gabalā neren tika zaur autu un pahdeem ipo-
 stis tahds dselshzela gabals un pee tam laikam
 ar dselshzela brauzeens buhshot tizis aishrautis
 projam. Puhdi bijuschī til leeli, ka precija,
 zaur kuru dselshzelsch eet, stahwejufe 8 pehdas
 awalsch uhdena. Pee tam, ka doma, aishrautais
 dselshzela brauzeens wehlak buhshot tizis awrāhts
 no semes, kuru uhdens nowschis tumafajeem
 kalneem. Par laimi brauzeens nebjis pasafschetu
 brauzeens, tā tad daudi dschwibu naw boja gab-
 juschas. Dselshzela direkšija jaw labdus 2500
 dolarus idewufe preelsh pasuduschā brauzeena
 usmekschānas, bet neta ne-attrādama, tagad
 atmetufe tablatu meleschānu. Tas ir otrs tahds
 atgadijeens us leela pazifikas dselshzela. 1870.
 gadā Riowu-krita labda lokomotīwa nogrima
 tekoschās smiltis.

Telegrafa siņas.

Peterburga, 11. Septembari. "Birshas siņo-
 tajs" siņo, ka beidšanās 2 nedelās tikuschī us
 Berlini aishwisti 800,000 pasimperialu gabali.

Parihse, 11. Septembari. Ministeru pah-
 grofischāna notikufe. Ferri tika eezelts par
 ministeru preelshneeku un par mahzibas mini-
 steri; 80 gadus wejais senators Bartelemi, ne-
 laika Djehta draugs, tika eewehlets par ahrihu
 leetu ministeri, zaur ko Franziņas waldbiba gri-
 bejufe israhdihē fawu meera-politiku.

Setinje, 10. Septembari. Riza-Pascha rahda
 mah fingsribas, lai Albanceeshi nodotu Monte-
 negreefcheem Dultschinu. Montenegreefshi, no
 labdahm leelwalstim paslubināti, dodahs us preel-
 schu. — 35 augstmani is Dultschinas eesnee-
 guschī pee ahrijemes konsuleem rāstlu, ka wini
 gribot palikt pee Turzijas un Montenegreefcheem
 ar waru pretofchotees. Konsuli rāstlu atraidijuschī.

Konstantinopole, 11. Septembari. Kreewi-
 jas weetneeks Konstantinopelē, kas gribeja us
 Liwadiju aishbraukt, tagad wehl nebraufschot us
 Liwadiju.

Lahore, 11. Septembari. Bengales pamal-
 ste (Indija) Raimi eeleja seme nogahjuschis un
 gahsdamahs nonahwejufe 11 Anglu wirēneekus,
 2 dahmas, 15 saldatus un 9 zitus zilwekus.

Ceļšjemes sūnas.

Likums par pilsētas ceļu un platšņu aptihrišanu, dots no Rīgas pilsētas weetecku sapulces 4. Augustā 1880 un iśludinats Vidj. gub. awiļķu Nr. 104.

§ 1. Pilsētas ceļas, trotuarus, rensteles, ceļu-grabņus un platšņus aptihriht peenahkās teem ihpafchneekem, kam mahjās waj gruntes pee tahdahm aptihrahahm weetahm stahw, jeb wina weeteckem, weenalga, kā tahs ceļas buhtu nobrugetas, waj ar almineem, waj schofejas kahrtā, waj ar affaltu, ir aridsan tad, kad aptihrijama weeta no minetahs gruntes buhtu atfchirta waj zaur tolu-aleju waj zaur kahdu grahmi, ko apkopt pilsēhtas walde panehmufees.

§ 2. Zil leels gabals no tahdas aptihrijamas weetas katram gruntneekam ja-aptihra, tas teek norahdīts weenā kahrtā zaur wina grunts platumu, otrā kahrtā zaur ceļas widu. Gruntneekam, kam grunts pee pilsēhtas platšheem stahw, ja-aptihra 30 pehdas no platšča, gar wifu wina grunts preeļķpuļi.

§ 3. Aptihrišana ja-aggahda katru deenu, un proti tai laika no 1. Aprila lihds 31. Augustam lihds pulkstē 7 no rihta, un tai laika no 1. Septembra lihds 31. Merzim, lihds plkstē 9 no rihta; wifceem fakrahteem mehfleem wajag buht aifdihsteem buht jaw pa weenu stundu wehlah, t. i. lihds pulkstē 8 jeb 10 no rihta.

§ 4. Bes fchihis kahrtigahs aptihrišanas, kas katru deenu nahkās, wehl ari deenas laika minetahs weetas ja-aptihra, ja tas wajadsigs rahdahs.

§ 5. Saurā laika aptihrijamahs weetas ar uhdeni janolej, pirms mehslus fahlauka.

§ 6. Salnas un sneega laika wajag no trotuareem sneegu un ledu nodihbt katru deenu lihds pulkstē 8 no rihta un trotuarus pašus, kad glumji palikufchi, ar smiltim nolaiht; kad deenas laika trotuari atkal ar sneegu peefnigufchi waj ar ledu peefaluschi, tad wini ja-tihra wehl tai pašā deenā. Renstelehm wajag weenweht buht tihrahm no sneega un ledus.

§ 7. Sneega laika wajag ceļas sneega kupyenus un bedres lihdsmaht, lai ceļas lihosenas buhtu.

§ 8. Sneegu, kas ceļas pahleeku fakrahjees un pee braufšanas naw wajadsigs, tā ari sneegu un ledu, ko no trotuareem, renstelehm ihfen un no jumteem nogahsch, buhs fakraht fchupās un pa 24 stundahm aifwest.

§ 9. Sneega un ledus krahjumi, kas uļ jumteem fakrahjās, pa laikam un ihpafchi tad, kad bailes ir, ka warbuht pašā no fewis nogahsifees, ir nodienami. Pee fchi darba, kam lihds pulkstē 10 no rihta buhs pabeigtam buht, wajag ceļas un trotuarus aifstahst zeeti, lai zelineeļi, kam tur jabrauz jeb ja-eet, notiktu pee fchahdes. Ja zita kahdā deenas-laika scho darbu wajag padarht, tad mahjās ihpafchneekam tas ja-ufdod pee sawa kwartal-ofizoera, lai fchis dabutu peekodinahbt peenahkumus, kas pee publikas apfargafšanas wajadsigi.

§ 10. Kad siltis laiks metahs, tad wajag ceļas sneegu un ledu laust, kā polizija to peekodinahs.

§ 11. Sneegu, ledu, mehslus un wifadus zihis netihrumus til tahdas weetas drihtē nowest, kur pilsēhtas-walde weenprahtigi ar poliziju to apfpreedufe un ko polizija tad norahd. Ja tos pašus grib nowest uļ zitahm tahdahm weetahm, tad to nedrihtē darht bes pilsēhtas-waldes un polizijas ihpafčas atlahšanas.

§ 12. Ir aifleehts sneegu, ledu, mehslus un wifadus netihrumus nowest uļ upehm, dihtleem, kanateem, uhdens-zaurumeem jeb uļ ceļahm un trotuareem, waj ari uļ ledu, kas wehl upehm wirfū stahw un tur atstahbt. Tapat ir aifleehts uļ ceļahm no trotuareem netihru uhdeni ihleet un netihrumus no bedrehm un ateešanas-weetahm ispumpeht un turp nolaiht. Wifpehdigi ir aifleehts wefchu, wahgus un zitas tahdas leetas uļ ceļas waj uļ trotuara mahgabht.

§ 13. No mahjahm un tahdahm ehlahm, kur pee darbeem dahds uhdena wajaga, kā fabrikās, weetas kur wefchu mahga, pirtis, restorazijas, weefnijas u. t. pr., wajag netihru uhdeni alafsch pa semes apafschu eelaist uhdens kanatōs; til pa retam drihtē tahdu uhdeni, kad pilsēhtas-walde to ihpafchi atwehlejufe, aiflaiht pa semes wirfū uļ ceļas renstelehm.

§ 14. Scho likumu paragraft 3—9 ir tagad fpehktā til preeļķ fchahda aggabala, kura robesčas ir: a) uļ laba Daugawas krahta: krahta mala no Andreja-dambja lihds pirma Ambaru-kwartala eefahlumam; leelā Maskawas-eelā lihds Gorkas-tirgum; Kahrtā-eela; Jauna-eela lihds Kaleju-eelai; Kaleju-eela lihds leelai Alefandra-eelai; Alefandra-eela uļ augfchu lihds Palihga-eelai; no Alefandra-eelas pa kreifo roku Bruneneeku-eelā; Nikolaja-eela no Bruneneeku-eelas lihds Dfirnawu-eelai; Dfirnawu-eela lihds Weifchu-robeschu-eelai; Weifchu-robeschu-eela un pirma Keifara-dahra-eela lihds Daugawai jeb lihds Andreja-dambim; b) uļ kreifa Daugawas krahta: Leela Kihwer-fala starp Daugawu, zaurlausumi, Ranka-dambi jeb wina pagarinato galu un dfeļzela-dambi.

Ahrpus fchi aggabala aptihrišanas darbus wajaga ihpildht peh; polizijas pawehlefanahm.

§ 15. Kas augfchā mineteem likumeem preti dara, teek pee strahpes likts, kā joda likumi no-fpreeļķ. Bes tam namu ihpafchneekem jeb wina weeteckem, kas aptihrišanu naw aggabajufchi peh; fcheem likumeem, buhs jazeefsch mahfas, zil wajadsigs par darbu, kas uļ wina rehkenu buhs aggabdahs.

§ 16. Scho pilsēhtas likumi nahb fpehktā no tahs deenas, kura wini teek iśludinati.

Rig. Latw. beedribas smibu komifijas fapulķē 5. Septembri, fpreeca dahšus eewehrojāmus fpreedumus. R. Kalmīna lgs sīnoja, ka no dfeedahšanas fwehtteem atlikfchotees kahdi 2000 lihds 2800 rubteem. Tā, peh; agrateem nolikumeem sīnibu komifijai nahzāhs fpreeht pahf atlikuma trefcho datu, kahdeem 700—800 rubteem. Komifija nofpreeca scho nandas jumū ihleetahbt par palihdību studenteem bes 100 rubteem, kas preeļķ zitahm palihdībahm nofpreeht. Tad komifija nofpreeca, preeļķ fcha pūsgada dot kahdam Peterburgas studentam preeļķ mahzīhas beifšanas 100 rbl. un Tehrbatas studenteem 200 rbl. Kad kopā flaita ihgahjufchā pūsgadā ihmahfato palihdību, tad zaur sīnibu komifiju fchīni gadā ir ihdaliti Tehrbatas uniwērteteri 350, Peterburgas uniwērteteri 100, Peterburgas konserwatorijai 50, Rīgas politēnikai 50, kopā 550 rubli.

Tad komifija nofpreeca, ihfahdrošanas wafarus eefahkt 19. un fwehtdeenas skolu 21. Septembri. Par jaumeem sīnibu komifijas lozektēm tika ihnemti Dr. Puhzifchu Gederts un mahfsleneeks J. Laksmanis. Lantās dfeefmu krahjumus bija eefuhhtijufchi J. J. Leepinſch if Spreefina pagasta, M. Kortans if Lihnuſcheem un Semits — Berfeetis if Krona Inſchu pagasta. Komifijai bija dahwajufchi J. Lantenbachs dfeefmu krahjumu "Rīga", Sterſtu An-

drejs sawu walodas mahzibu un R. Uffinſch wifās sawā aggabajeenā ihnahkufčas grahmātas.

Pehtera-Pahwila katedrale pirmdeen, 8. Septembri, kā ſtukilowas kaujas 500. gadu deenā, peh; liturgijas, bija peeminās-deewkafpoſchana (panichida) preeļķ Maskawas leelfirſta Dimitrija Donſkoja un wina duhſchigajeem karotajeem. Dimitrijs Donſkojs, kā sīnams, 1380. gadā uļ ſtukilowa lauka, pee Don-upes, Lulas gubernā, fakahwa Tataru mirſpawehleeka Mowaja kara-fpehktu un zaur to lita pamatu Kreewijās atfwabinaſchanai no Tataru jubga.

Behjis. 26tā Augustā, muhfu Runga un Keifara Majestetes kroneshanas fwehtkōs, Zehſu jaw no pašā rihta pihwīnahjās karogi gairā, uļ kā gribekami garameedameem uſfaukt: „Preezajatees ari juhs fchāi goda deenā!“ Lai nu gan to deenu bija wehjāns laiks, tomeht ap wofaru wehſch noſtahjāhs un apugunoſchana ih brangi ihdewahs. Schowatar ihfahrijāhs Zehſis ih jaulās! Gļ, kur til ween eedams, wifur raudſiji logus ar pukehm kā apbehtus un ar fwezehm aggaifmotus. Ari ſchihdi bija sawu dſihwoktu logus ar fwezehm aggaifmojuſchi. Wafarā, preeļķ un lihds ar apugunoſchānas fahlfchānos bija ceļas no ſinlabrigeem pilnās, ka til mudſch ween, tikpat, kā aifluſtinats ſtudru publiſ.

Ro Salaspils Rīgas wezlaitu pehtitaju beedriba ir dabujufe dahšas wezlaitu atleekas, kuras tirgotājs Seilers, tur kaku-zepli eetaifdame, bija atradis. Tagad Seiler kungs, kā „Rig. Ztg.“ ſtahsta, eſot minetai beedribai eewehrojāmu krahjumu wezlaitu leetu peefuhhtijis, kuras areastās pee Daugawas, Salaspils Jaunemu mahjās robesčas. Atradums ſahstahwot ih diweem dſeļs jiwjeem, diweem pihku galeem, ihfa ſobena ar eewehrojāmu ſpatu, ih galwas laufeem u. j.

Keipene. Laſitaji wehlefees no fchi pagasta kahdas sīnas dſirdeht. Tai nakti no 26. uļ 27. Augustu tika fchi pagasta fſchetri ſemturi no negodigeem draugeem apmekleti, proti pirmam tika noſagts ſirgs, tur pretiotram rati ar wifu aifjubgu, trefcham fahas un zeturtam ſirgs un kehwe, diweji rati ar aifjubgu. Kā sīnams, tad deenu preeļķ tam redſejufchi trihs tahdus wofankus, kas bes darba pa krahmeem ſtaigajufchi. Turklahbt meſchfarga gans dſirdejis winus runajam, ka buhſchot teem ſamneekem nahkamā nakti ſirgus laht. Meſchafargs no gana tahdu wehſti dabujis, sawu ſirgu gan mahjās pahrwēdis, bet to neleekahs ſapratis, ka kaimineem fchi sīna jādod. Wifa patāf mekteſchana lihds fchīm u welta bijuſi.

Puiſchu ſwehtti Krihpēdōs. Jaw kahdas nedelas agraki dſirdeju kaiminu puiſchus runajam, ka 31. Augustā ſch. g., tilſchot Krihpēdōs puiſchu ſwehtti ſwehtiti. Kad nu ari no mineteem runatajeem tiku luhgts, lai pee mineteem ſwehtteem nemtu dalibu, tad norunajam nolikta deeni uļ ſwehttu mahju jeb telti dotees. Brauzē gan pašā sawā ſtarpā runajam, ka laikam wē wehlu buhſim, bet laika wehl bija deefgan, uļ ka atlikahs lambari dahds mah apluhkot. Ahrpufe durwis bija puſchkotās ar egles un pegla ſkujahm, kuras durwju augfchā kahdi fchirtē jeb plaiſumā bija peefſuprinatās. Kambara eefſchpufe atradamees, nebija eefpehjamā wifu til ahtri apſkatitees. Netahb no durwis atradahs pee ſeenās pahahrtis kahds kuhſchitū dahra ſirnu, kameht greeſti ar oſola ſareem bija ka pat par pašā oſolu pahrwēhtē un log ar pukehm ihrotati. Tapat ari tas tē atradamees galds bija ih jauki ar wifadeem puku ſe-

deem lewots. Kad temi jupis! — Uzis uf aug-
schu pazehlis, eerangu pee greestem ais balka
nobrauzitns behrsa schagarna. Tuhlin fawus
libdsbeedrus par scho wazaju, to gan schis no-
sime, kuzi man par noscheloschanu nespehja
manu luhgshanu isskaidrot. Turpat pee balka
bija kahds freemis dabsis palahrts ar dascha-
deem yuku-seedeem, ka raibs dsenis krahfots.
Lihds biju scho wizu dandi mas pahrskarijs,
ahra atradamees swehttu dalibneeki nahza kam-
bari un swehtti tika tuhlin zaur kahdu wezi jeb
„zeema tehnu“ atklahrti. Nespehju jaw nema
wizu patureht, jo no runatajeem dewa karris
zil ween waredams, lai jel uf mahjahn nebubru
tuffcha-ja-ect. Bultstenu apsklatot ibrabdjahs,
ka swehtti bija diwas stundas wilkuschees, ta ka
tagad bes kameschanas uf mahjahn brauzam.

Lauzineeke.

Kaite ir, bet kahda? „B. S.“ neesubtits
schahds rakts. 29. Augustā sch. g. dabuju
no nepasibstama amata-brakta wahzifkis atlaistu
wehstuli, to zeen. lasitajeem pasneedu, lai lasa.
Latwiskli rakts ta skanetu:

Krona Osolmuischas skolas nama, 20. Augustā
1880. g.

Zeen. kungs! Preeksch pabris godeem man
newitus isdewahs atrast kribtamajai kaiter (Spi-
lepsi) libdslekti, zaur kuru wisi laudis, kas ma-
nas sables (Bulwer) leetojuschi, ar Deewa pa-
lthgu iswefelosuschees; tamdeht ari Jums, kungs,
lubdsu, lai fawa pagasta un apgabala aplau-
schinatos, waj kahdu tahdu slinneeku nebubru.
Buhfchu uf swehtkeem 30. un 31. Augustā sch.
g. Jelgawa Wilnas weefniza atrodams, fur
sables libds panemschu. Itzibas deht waru ari
no teefas pufes leezibas simes ibrabdiht, no
tahdahn personahm apleezinatas, kas no ma-
nahm sabsehm palikuschas wefelas. Sables ka-
tram slinneekam maksa 3 rbl. Ka schi leeta
naw nuffchi meli (Schwindeler), to ari mans
amats apleezina. Augustas zeenibas pilns —
J. Osolina skolotajs. — Mana adrese: J.
Osolina skolotajam Krona Osolmuischa pee Tu-
kuma.

Domaju, ka wehtules laidejs man nelaino-
fees, jo klajba wina darba lauku til waretu
pafelmeht. A. Petersons,
skolotajs, Lehwes-Beers.

Leepaja. Gorra kgs te, ka sinams, urbi aku.
To uhdeni, kuru tas Leepajas tirkus plazi jaw
usurbis, analiseereja m schibs analises panah-
kums esot itin brangs. Uhdens ir skaidris un
sweefchs, bes amonika un salpeteriskas slabbes
un zitahm nowefeligahm weelahn. Awotis ir loti
isdewige. Tadeht distakti wairs ne-urbs, bes cetai-
sibs pumpy. Urbejs, ka jaw finots, 68 pehdas
disti bij seme, awota uhdens stobra ir 56 peh-
das angsta, ta tad 12 pehdas apalsch seme
wirza. Tadeht jabonit, ka uhdens nahk labi
tahlu no ribteem un nestahn nekahda fakara ar
„Nasa sfera“ uhdeni. Medsebam, ka Gorra k.
lainejees, daschi schjeenes nama ihpafschneeki
nodomajusch, fawos ihpafschumos ari likt ir-
urbt akas.

Uf Wihrlandes (Wesendbergas awinka, Igan-
nija) tow „Sakalai“ rakstis: 2. muishas ih-
pafschneeks R. ir pahrschadajis darbu, kahds gan
rett fur atgabdsfees. Wintsch ismeta wairaf
semneeku familijas u mahjahn un lika durwis
aifsehgeleht. Kaimineem tapa singri aifseegts,
ismetajeem nabadsireem dot paspaheni. Scheem
bija jamekle paspahne sem seena laudsehm un
fokeem, ta ka wairaki no wineem fasklima. —
Kahds Krews, kas Merckille peldechanahs deht
usturejabs, dabuja no tahdas negantibas dsirdeht,

ihreja, no kistigas schelstribas dsibts, korteli
un fapuzjeja tur sem klajas debes isklidina-
tahs feewas un behrnus. Turklahst par mu-
schas ihpafschneeka bahrgo darbu wintsch laidis
sinu augstakahn teefahm, kas ari tuhlt eefah-
tuschas ismellechanu.

Bernawa. Zintumuischas tuhlas fabrika pee
Bernawas, kuras isstrahdajumi jaw feneem ga-
deem stahw laba flawa, ir tagad jaunu ihpafsch-
neeku dabujufe. Ka „Peterburgas awises“ sino,
tad Maslawas kaufmanis Aue esot mineto fa-
briku par fawu ihpafschumu eegubwis un nodomajis
to par katuna fabriku pahrschwerst jeb
pahrschrofti. Kad nu Baltijas gubernas wehl
katuna fabriku naw un semeš laudis arweenu
wairaf fahk katunur walkahst, tad mineta fabri-
kas pahrschroftschana muhsu laiku wajadshahm
isleekahs par derigu.

Muhsu kaimini. Igaunu awise „Esti Pos-
timees“ atrodahs schahds rakts, to ari faweem
lasitajeem gribam pasneegt. Rakts wats, Lat-
weefchu waloda tulkots, skanetu ta: „Muhsu seme
mums Baltijas semeš behrneem kaimi nama pee-
schkibrusi, buht un palikt par weenas tautas lo-
zektu, kuzi eeschigu faderibu atsinusch, wifas
zenschanahs un atihstibas zelos teel waditi no
tahm paschahm wajadshahm domahm un teem
pascheem mehrteem un tadeht ari nepasibst tautu
pretestibas un weenas lauschu schkiras grubsh-
nabs pret ortu. Us weenas pufes stahw Igaun-
ni un Latweefchi. Scho pirmais un sla-
wenais deenaste ir tagad tautiskais darbs
un uf schi zeta uf preefschu ejot, schce zer Bal-
tijas gubernas tautas un semi pazelt uf to at-
ihstibas palahpenu, uf kura stahw zitas labi
isglitotas tautas un semeš. Us otras pufes
stahw Wahzeefchi. Scho dsird beeschi aplam
spreefschot, ka tautiskahs zenschanahs isirdina-
muhsu dsimtenes dsihwibas pamatu. Winu lee-
lakā data, waj nu no apwahzoteem semeš fen-
tscheem, waj no ihsteem Wahzeem zehluschees, ar
nodomu un ar wizu spehlu pretojabs tautiskahm
zenschanahm. Wahzeefchi gan atsiht, ka muhsu
tautiskais darbs neselme ihpafschu tautisku Wahzu
buhshanu, bet ir deenas padara Wahzu waru
un zeenishanu masaku un to sadrupina. Behz
winu domahm esot Wahzu buhshana tas pais,
kas Baltijas buhshana un ta domajot, winu
awises Baltijas wahrdi neleeta walka, nemas
ta ne-eewehrodamas, ka tabs til runa no fa-
was partijas, bet ne no semeš un schibs
tautās. Muhsu augstakahs lauschu kahrtas
laikam par mas no wehstures mahziuschabs un
tahm tagad schlektahs, ka ir trihs Baltijas pro-
winzes, kuras til Wahzu domahm un Wahzu
walodai japaleek par waldeezehm un dar scho
kalpeem japaleek „muhsu semneekem“ jeb Igaun-
neem un Latweefcheem. Mums gan ir trihs
prowinzes wehz waldiras eedalschans, bet til
diwas tautas un semeš. Igaunu kauta un
seme un Latweefchu kauta un seme. Bet
Wahzu tautas un semeš te nawa.

Igaunu un Latweefchu, ihst fahot, Baltee-
schu seme. Ta jamekle abreene, Wahzu walts
robeshas, mums te ir til no Wahzu ziltis jeh-
luschees libdspsilfoni. Swefchs, nejanuschi ee-
nahjis lauschu publis, kuru negrib un nomibls,
netiks par schibs semeš behrnu, ja tas nepeekri-
tibs tautibas zenschanahm un tabs nepadaribs
par fawu ihpafschumu. Schi teikuma pateeschi
fapratuschu jaw kahdi augstaku kahrtu gudri un
godajami lozelli. Bet scho wihru flaktis ir
mass, bet mehs winus eerangam par brahleem,
par ihsteem tehwsemes behrneem. Mehs winus
dehwejam par brahleem un wineem pateizamees,

lai gan wini ispilba til fawu peenahkumu.
Swefchwaleedigu lauschu schkiru politika ir fe-
naki bijusi familijas politika, kura bija tanis
domas, ka wisa seme un wisa tauta til tadeht
esot pajaulē, lai kahdahn familijahn buht jo
leelaks laufs, fawu buhshann uplahst. Schi
politika esot tas launakais lahstis, kas nosweesch
muhsu Igaunu un Latweefchu semi.

Muhsu Wahzeefchi to par launu nem, ka
tauta winus apwaino, ka wint to grib apwah-
zinahst. „Itg. J. St. u. L.“ apleezina, ka
wahzinahchanahs, ja tabs reis bijuschas muhsu
seme, tagad pawisam suduschas, ta ka muhsu
semes abas tautas pee fawu tautiska darba tee-
fot padalstitas un sekmetas no Wahzu libds-
psilfoneem. Wahzu awise waja, waj tautas wa-
lobas un literaturas kopschana ne-esot tautiska
darba sekmeschana? Bet scho darbu Wahzeefchi
ne-esot kamejuschi, bet turprejam uf schi kauta
bijuschu freemaki strabdsneeki, neta paschas lau-
tas dehti. Tautai zenshotees, pagahnes pee-
mineklus ustureht, fawas tauras deesmas krah
un fawus tautiskus tikumus aifweem wairaf fah-
lot godahst, Wahzeefchi to eerandshuschu par va-
balstamu un zeenishanu zenschanahs. Kas
leehis Igauneem un Latweefcheem fadsihwe fa-
sneegt augstako palahpenu? Zelsch katram esot
siwahads. Un ja tee gribot fawu politisko tee-
shu robeshas paplahschinahst, tad tas esot ir
ihpafchi Wahzu nodoms. Bet ja ta esot, tad
Wahzeefchi newarot buht tautas pretimeeki. Ko
tad runa bes mehrka no naidibas, kas pastah-
wot starp teem un tautu? Bet par pretimeekem
teem japalekot, kad tautiskam darbam un tau-
tibas zenschanahm buhtu tas mehrkis, dibinahst
seme ihpafschu tautas partiju, kad tee gri-
beru zelt ihpafschu waru un zaur to pahrs-
lahptu listahs robeshas. Ihpafschas tautas par-
tijas dibmahschana ne-esot eespehjama un ar
kahdu garu buhs pilbita schi wara, wehz kah-
deem zenteeneem dsihsees Igaunu un Latweefchu
partija? Us few paschas dibinata, Igaunu jeb
Latweefchu tanta ne-esot domajama. Kas tau-
tai apfolet fawadu politisku dsihwi un pastah-
wigu tautisku nahkamibu, tas bailigi spehlejot.
Tam newarot un negribot Wahzeefchi nekahda
wihse peekrit.

(Turpmal beigams.)

Peterburga. „Wald. Wehstn.“ sino par fa-
runahschanu, kura 10. Augustā peenehma Kei-
sara Majestete Aihnas juhtu, markiu Jong-
Markis Jong runaja schita: „Man tas gods
Juhfu Majestete Aihnas Keisars mani eezehlis
par abrtahrtigu juhtu un pilnwaras ministri
pee Juhfu Keisariskas Majestetes pilsgalma.
Wina Majestete, mans augstais waldeekls man
urdewa, Juhfu Keisariskai Majestetei darbi
sinanu, ka wintsch pateesigi wehlabs, lai wintsch
pateesigi wehlabs, lai noslechta libguma ne-
apstiprinahchanas jautajumu pahrspreestu un no-
spreestu weenprahstibas un tairibas un gara un
winam ir supra zehiba, ka schi leeta derchs
abahn Keisara walshbahm par labu un apdro-
schinahs abu draudshigo fatilshchanos. Wina Ma-
jestete man ari urdewa, wisgeddbihjigakti bes tam
Juhfu Keisariskai Majestetei isjazihst wina dsh-
fajuto wehleschanos, ka dehehs Jums, Maje-
stete, dahwatu kaimi un ilgu muhschu, lai wifas
Siropas un Aijas tautas pa to laiku waretu
preezatees par dahwato meeru, atshdamas Juhfu
Majestetes zilweku mihlesibu un tikumus.“
Us to Keisara Majestetei patika atbildiht:
„Es esmu loti preezigs, pee Sewis redsdams
Aihnas weetneeku. Mani nodomi un manas
wehleschanahs ir tee paschi, kuras sushinis u-
fajija Aihnas waldiras wahrdā; deemschehl wi-

nas darbi nefadereja pilnigi ar manu weble-
 fchanos un es nule til dabuju sinu, la Aib-
 nas waldiba nodomajufe, ispidibit wifus Mufhu
 pagehrejumas. Das war buht labs eefaktums
 tabtakam farunahm. Beenemu, la fchi leeta
 notikufe ul (Aibnas) fubtna preefchlittumu.
 Zif nepatibkama man ori nebija fina par fe-
 nafa fubtna Tfhung-Hau noteeafchanu ul
 nahwi, tilpat patibkama man ta fina, la fchis
 fpreedums pahrgroftis. Behz nedelas Es aif-
 zelofchu un fubtnis tadeht lai fteidshas, walts-
 fekreterim Giers daribt finamus tos preefchlittu-
 mus, las tam leelami preefcha; jo waltsfe-
 kreteris Giers Mani pawadibis. Us to fubtnis
 atbidēja, la ministim nodofhot atgabbinafcha-
 nas rakftu par teem jautajumeem, las buhtu
 pahspreefchami. Behz tam Keifara Majestete
 gabja fahnu itaba, kur Tam ftabdija preefcha
 diwus fubtneezibas sekreterus.

Wiepheidigi „Wald. Weftin.“ dod telegramu
 no Kreewijas fubtna; kura tas fino, la Tfhung-
 Hau ir iflaifis is zeetuma un la Aibnas wal-
 diba apnehmufehs, daribt Kreewu pawalftneeku
 naudas peepafijumus!

Sweaborga. Peterburgas awifes pafthita
 fchabdu, deefgan fchautfchaltigu notikumum: Kab-
 da jaina deenafmeita, eedama jubra peldetes,
 bija til nelaimiga, la wina no ftabwa krasa
 eekrita jubras oflumä. Winas draudsenes, nah-
 wes isbailes buhdamas, fahja behz walihga kleeht.
 Kleegfchanu isfurdjufchi zeetofchna faldati fteid-
 shas palibdeht. Fauschu ftraidifchana darija
 ari pilfsehtas abrti ufmanigu. Winfch nogahja
 ari ul nelaimas weetu, bet usazimaja faldatus,
 lai wini glabhfchanas darbu atftahjot, jo no-
 flifkufcho meitu gan jubra pate pee malas is-
 fweedifshot. Tomehr faldati no glabhfchanas
 ne-atrahwahs un weenam faldatam ari laime-
 jabs, noflifkufcho meitu is jubras iswilkt. Te
 nu breefmgas firdsfahpes bija redfamas! Fau-
 nais faldats, las meitu is jubras bija iswilkt,
 bija fchis meitas bruhfgans. Wina firdi aif-
 grabhofchee lubgfchanas wahrdi pafstubinaja ze-
 tofchna preefchneeku, lai behz nupat aifgabju-
 fcha, mineta abrtis fubtitu; bet abrtis, finu
 dabujis, atbidēja, la nelaimes weeta peederot
 pee zeetofchna pahrwalbes aprinka, tapehz ze-
 tofchna abrtis efot jafauz, ne winfch. Us
 fcho buhfchanu atbalftidamees winfch leedsabs
 nahft, tomehr behz daudfahrtigas lubgfchanas
 winfch nahza, bet tad us nelaimes weetu no-
 nahza, tad bija par wehlu. Buhtu abrtis tuh-
 lit pee rolas bijis, tad gan buhtu noflifkufchu
 meitu warejufchi atdfihwinahft. Schahda abrtis
 bezilwezigaja ifturefchanahs pee wifseem klachtub-
 dameem fagehla ihgnumu.

Mafkawa. Kabda fchejeenes priwata traku-
 nama gubernas pilfsehtas B. galwa noweda
 pats fawu feemu un mafkaja loti leelu algu,
 lai to koftu un abrtetu. Nelaimiga neubht
 nejutahs flima. Wina, par laimi, wehl isde-
 wahs, pafinot fawus radus, un tee nu puble-
 jabs, lai tiftu atlaifta walam. Polizijas ipi-
 tali ismekleja dahmas prahtu buhfchanas un tur
 nu ifrahbijabs, la teefcham bij wefela. No
 fcha gadijuma redfams, la ari Mafkawä atro-
 nahs priwatis trakunams, las par labu mafku
 mehnefcheem eeflodfa wefelus zilwekus pee fa-
 weem trakajeem. Par fcho leetu runa dascha-
 das walodas; bet ta nu gan tafniba, la fchi
 dahma, kura „zaur pahrfkafichanos“ eektuwa
 traku nama, ir labi bagata un la fchi bagatiba
 peeder winat pafchait.

Odefa. No tureenahs teel rakftis Mafkawas
 Wahju awisei, la Odefa fchini gada bijufe

loti karfta wafara un gruhthi bija wafaras kar-
 ftums tam paneams, lam wajadleja pa karfto
 laitu pilfsehta palift, jo las til wareja, tas
 aifgabja waj nu fatums dshwot jeb aifzeloja.
 Odefas bahdefchanas weeta bija fchini wafara
 no daudf bahdu weefseem apmekleta, rehkina
 libds labdeem 30,000 zilwekem. Tureenahs
 bahdefchana ihpafchi libdsot pret kaulu-fahpehm
 un afins trubkumu. Augusta widu eefabjabs
 aukfts laifs, las daudf bahdefchanas weefus
 aifbeedeja. Wehlat gan atkal atmetabs flts,
 tomehr las bija aifgabjufchi, palita aifgabjufchi.

Tfchenftochana, Polds. Katru gadu Polu
 katoli mehds fwehtjelot ul mineto pilfsehtinu,
 kur atrodabs Swehtabs Deewmahtes bilde.
 Schogad loti daudf peedaliufchees is Schles-
 jas, Galizijas un Posenas gubernahm. War-
 fchawas awifes rakfta no 90,000 faufchu.

Saratowa. Tureenahs awifes fino, la 29ta
 Augusta ap pulften 11 wafara is fawahm fle-
 dehm isftrehtis dielfszeta brauzeens, las pafthab-
 weja is 8 wagonem jeb rateem. Iftreftchana
 nas weeta atrodabs labdas 7 wertes preefch
 Alfarklas. Brauzenam is fteedem isftrehtot
 lokomotive labdas 4 1/2, pehdas sem eemandijabs,
 pee lam bagafchu jeb mantu wagonis tifa fa-
 dragats un dielfszeta deenafneeku wagonis ul
 augfchu pazelts un tad ul fahneem pagahfts.
 Lihofbrauzofchee pafafcheeri nekahdu flabdi naw
 zeetufchi, lai gan ftipri dabuja nobaiditees; lab-
 das pahri dahmu no bailehm pagihba. Dafchi
 brauzeji, newaredami pa durwim abrti deefgan
 abra tift, bija pa logeem islehtufchi; tomehr leh-
 zot neweens nebija apftabdejees. Nelaimes weetu
 ismeklejt atrada, la dielfszeta grodi bija fatre-
 neufchi. Pulften 2 behz pufnaks pirma pa-
 lioftiba nahza is Alfarklas.

Batu. Petroleuma jenas te wehdigaja laika
 ftipri zehlfufchabs. Gefahltuma mafkaja 65 kap.
 par pudu, bet nedelu wehlat jaw 110 kapeikas!

Ahrjemes finas.

Anglija. Bijufcha Franzijas Keifarene Gi-
 fchenija, las libds fchin Anglija Tfhilleburfte
 dshwoja, ir tagad nodomajufe Angliju atftahft
 un ul Schweiziju dotees, kur Napoleana fami-
 lijai fawa ihpafcha muifcha. Tur ari Napole-
 ons III., bijufchais Franzijas keifars un Gi-
 fchenijas laulatais draugs, fawus jaunibas ga-
 dus pawadija. Kad keifarene Gifchenija ul
 Schweiziju buhs nonablufe, tad wina fawa
 muifchas grunti liffshot ihpafchu kapu-weetu ee-
 taitift, lai tur waretu fawa nelaita laulata
 drauga un fawa weeniga debila trubdus no-
 glabahft.

London. Ka igahjufcha numura finojam,
 tad fiftis Bismarcks ezelts par Bruhfijas andeles
 ministri. Schi fina Anglija daschadas domas
 fagehlufe. Anglu awise „Daiti Rus“ fcho
 finu pahspreefchama faka, la fiftis Bismarcks
 tadeht lizees ezeltees par Bruhfijas andeles jeb
 tirgofchanas ministri, lai labaki waretu nogrun-
 teht fawus tules likumus. Bismarka politika
 efot tahda, la winfch gribot Wahziju no lai-
 minu walftim fchlitt zaur ftipreem tules liku-
 meem. Ja fchis Bismarka nodoms isdotoe, tad
 Wahzijai, ta mineta Anglu awise fpreefch, deef-
 gan dahrgi isnahftos. Lai nu buhtu la buh-
 dams, tad til daudf redfams, la Angteem, la
 tirgotajeem, nepatift, la Bismarcks par tirgo-
 fchanas ministri ezelts.

Franzija. Franzijas eefchigaja politika tagad
 noteekabs jeb tafnibu fakot, jaw pa leelakai
 dakai notikufe eewehrojama pahrgroftiba, profi
 tureenahs ministere preefchneeks Freifines no

amata atfahpfees un libds ar wina at-
 fahpfechanos ari buhs ministere pahmai-
 nifchanahs. Skaidri newar wifus tos eemel-
 lus iftinahft, tapehz Freifines no amata atfahp-
 fees, bet til daudf gan war faziht, la ta ir
 bijufe Gambettas riblofchanahs, zaur lo Frei-
 fines tifa ul atfahpfechanos weefpfefts. Tapat
 ari newar ihiti finahft, lo Gambetta ar fchabdu
 fawu ifturefchanos grib panahft, tildaudf til
 leelabs fchim bribfcham finams, la Gambetta
 grib fihwalos republikaneefchus eedabuhft ministe-
 riä un tad raudift Grewi, tagadeju Franzijas
 republikas preefchneeku, dabuhft no preefch-
 neeka amata. Ja tas notiftu, tad buhtu ja-
 doma, la Gambetta pats grib tapf par repu-
 blikas presidentu. Bet lo te daudf runahft no
 nahkofcham politikas leetahm, gan laifs pee-
 rahdibis, las notiks.

Hollande. 8. Septemberti kehniufch tureenahs
 walts fapulzi atflahja ar ta nofaukto tron-
 runu. Schini trona-runä tifa peeminets, la
 Hollande ar zitahm walftim ftahwot draudfiga
 fatifchana un tirgofchanas un fabriku buhfcha-
 nä jo wairaf ul preefchu tufufe. Faufsam-
 neezes ftahwollis efot plauftiofcha buhfchana un
 femkopibas rafchojumi brangi isdewufchees. Par
 lopu fehrgahm runajot jafaka, la plaufchu febe-
 ga pee lopeem gandriuf pawifam mitejufehs.
 Walts isdofchanas un eenemfchanas gan ftah-
 wot atfwarä, tomehr labdas jaunahs tules bub-
 fshot ja-usleek, lai eenemfchanas drufzin waretu
 pawairot. Ari preefchlittumi par labdeem jau-
 neem likumeem, par lemes aifftahwefchanu, par
 kanatu buhfchanu nahfshot pahspreefchana.
 Bar Hollandes pawalfti Indija runajot jafaka,
 la ta atrodotees laba kahrtiba un buhfchana.
 Daschos apgabals laudis un lopi efot zeetu-
 fchi no flimbahm un fehrgahm.

Schini trona-runä wifas jo eewehrojamas
 buhfchanas Hollandi peeminetas, tapehz ari to
 ifsumä fawcem laftitajeem pafneefam, lai wini
 labdu pahrfklatu par Hollandes waltsbuhfcha-
 nahm dabutu.

Berline. Bruhfijas Keines pawalftes fcho
 rudeni tifs notureta leelaka kara-pulku munftu-
 refchana, kura ari Wahzijas keifars Wilhelm
 gribeja flahft buht. Tagad no Berlines teel
 finots, la Wahzijas keifars drufzin faflimis.
 Lai gan flimiba naw wahriga, tomehr wina ir
 tahda, la keifars mineta kara-pulku munftu-
 refchana Keines pawalftes newarehs flahft buht,
 tapehz la flimbahs deht nefpahj ul tureeni aif-
 brauft.

Wahzija. Wehs jaw fawa laika finojam,
 la ftarp leelo brihwprahthigo partiju Wahzija
 iszehlufehs fchelfchanahs un tapehz fchi partija
 walts fapulze no fawa politikas fwara faude-
 jufe. Schahdu fchelfchanos nu zitas partijas
 grib few par labu isleekahft, ihpafchi ultramon-
 tanu un konfervatiwu partijas. Jaw fen bija
 Wahzija tahs ruhpes manamas, la konfervati-
 wee waretu faweenotees ar ultramontaneem un
 beidiot pahrwaldfiht wifu, walts eefchigaja po-
 litiku behz fawa prahta. Schahda tuwofcha-
 nahs ari jaw reifu reifcham pamanita tiffab-pee
 konfervatiweem, la ari pee ultramontaneem, bet
 faweenofchanahs ftarp abahm partijahm libds
 fchim wehl ne-iftahbijabs par panahftumu, ta-
 pehz la katra no abahm partijahm gribeja pa-
 lilt pee faweenofchanahs par to waldimezi par
 otru partiju. Tomehr konfervatiwee, la ari ul-
 tramontani naw atnetufchi nedf wehlefchanos,
 nedf zenschanos ul weenoschanos. Zif tabtu
 ultramontanu faweenofchanahs ar konfervatiweem
 isdofees, to wehl tagad newar nofazibt.

Briune. Brunes pilseftā tureenas Austri-
jas pavalsts. Bahzeefchi noturjušchi partijas
fapulzi. Uš scho partijas fapulzi bija atnah-
kufchi wairaf neta 2500 Bahzeefchi. Sanah-
kufchee Bahzeefchi schini fapulze tam preefch-
likumam peekritušchi. La wincem wifceem ween-
prabtiqi la weenam wihram kopā jaturahs, lai
wini waretu pahrsvaru panahst par zitahm tau-
tiskahm partijahm.

Greekija. Kad taks sinas eewehrojām, lo
beidsamā laikā awifes par Greekiju nefufchās,
tad tahm domahm japeekerahs, la Greekija no-
peetni fataifahs uš karu, wismafal wina fa-
wus kara-pulkus uš karu isrihko. Tagad wehl
atnahkufe no Ateenas schabda fina: Greekijas
augstkolāš preefsch seemas pusgada ir flehgtas,
tapeh; la wairaf neta 1000 studentu ir kara-
deenastā eestahjušchees, lai buhtu preefsch gai-
dama kara fagatawoti.

Afganistane. Sawā laikā jo plāschaki ņino-
jam par kauju, kurā Angli fakahwa ņjubu
kahnu. Tagad kahda Anglu awife „Standard“
pafneefš wehl schabdu ņinu: Wehl nemof nesin,
kur ņjuba kahna jahneeku pulki un labrtigees
kahjineeku pulki palikufchi. Kad kautnisch bija
beigtš, tad tee bija tā nosidufchi. Kad nu
ņinatu, uš kuru puš wini dewufchees, tad wa-
retu nosinahrt, waj wini atkal fapulzjabs un
taisfahs uš jaunu usbrukšanu. Anglu kara-
pulki pee Kandaharas few apgabdjabs prow-
anti, lai buhtu pahrtikas, kad Angli usnemtos
atpakal eefchanu. Peh; Anglu kara-prateju
spreeduma nebuhtu derigi, kad Anglu kara-pulki
eenemto Kandaharas pilseftu ahtri atstahntu, jo
schabda ahtra atkahpshanas Afganeeem isliktoš,
it la Angli nejustos drofchi Kandaharas pil-
seftā un Afganus drišf postubinatū uš jauneem
nemeeteem. Tagad wehl naw ihsti ņinams, la
Angli fawas leetas Afganistane nodibinabs, lai
gan awifes jaw daschadas walodas par scho
leetu isdaudņinajufchās. Daschi faka, la Ang-
teem wajadsetu uš wifceem laikem Kandaharu
patureht par fawu ihpafchumu; ziti atkal tur-
preti doma, la Kandahara buhtu nododama Af-
ganistanes emiram, no Anglijas par Afganista-
nes emiru ezejtani Abduramanam, un Kanda-
haras weeta Angteem buhtu paturama Rojalas
zeta-weeta. Bet lai ari walodas buhtu dascha-
das, tomeht tanis domās wif awifchu spree-
dumi weenojabs, la schim břišcham Angteem
Kandahara fawās rokās jatur.

**Mušu juhras un kahds labums
mums no tahm.**

Tabdā buhščana wehl stahwedami seemelneeki
newar ne no tureenes gaidiht few kahds ang-
lus jeb labumu, las wina dšihwi waretu pazelt
uš labaka stahwohka, lameht par tautas apgai-
smofchanu un gara ņiglihtibu fahš wairaf gab-
dahrt, la jaw tas tagad noteel wifās Kreewijas
pawalstēs.

Par schejeenes semi un winas labumu runa-
jot, jafaka, la ne-eenem wis primo weetu deht
anglu isdoschanas, tadeht la wina, kur ta teel
apstrahdata un fehtš, atronahs tilai gar upes
krasteem un aprinkota no muššigeem me-
scheem un purwjeem. Tomeht gadahs, la Kre-
wi un Koreli, las wairaf ar semes kopšanu
publejabs, istat no weena mehra sehjuma lihdi
10 un 15 mehri labibas. Bet wisleelakais postis
ir tas, la sche ihfas wafaras deht, sehjumi
nekad newar dabuht pilnigi isgatawotees, kad
jaw agras rudens falnas toš apflahde. Tur-
pretim dahrsu falnes, las schejeenes mitras un

no reti siltas, wafaras deht ahtri augtu, la kar-
tupeli, kahli, burkani u. t. pr., schabdas fal-
nes seemelneeki nemihko, un tadeht taks neht
stahda, wehl audsina.

Wispahri nemot, schejeenes eedšihwotajeem loti
maš ruhj semes kopšana, tā la uš katra ee-
dšihwotaja knapi isnahk weena puhraweeta ara-
mas semes; pahrakaja semo gut daudš gadeem
ne-aistika un ne-istrahdata.

Nesinu, waj nesinaschanas jeb kuhtribas deht
seemela eedšihwotaji ne-eewehro fawus bagatus
feena laukus jeb plawas. Seemelu plawas ir
wehl bagatafas ar sahli apaugufchās, neta deen-
widus stipes, par prowi gar Petšhoras upes
krasteem, kur atrodahs lihdi 400 tuhstoschu de-
fetinu loti augligas plawas. Sche mitras wa-
faras deht, kur faule gandrihš neta neno-eet,
sahle aug augstaki par zilwela augumu. To-
meht ņelangeles gubernā uš 6 zilweeem isnahk
knapi weens sirts un uš 3 zilweeem weena gowš
un weena aita un uš 258 zilweeem tilai weena
juhka. Tais tā nosaultās Kolmogoras plawās
aug loti teizama un islaweta smarschiga un su-
laina sahle. Sche atrodam flawenabs un tā
nosaultahs Kolmogoras gowis, lo Peteris I.
eeweda un schejeenes eedšihwotajeem schinko-
ja, bet kuras gadu no gada paleel arween wahja-
kas. Tas nahk no tam, la eedšihwotaji nesin
un neprot taks kopt un ar tahm apeetees. Wehl
mafal wina sinaschana un praschana ir moder-
neegiba. Beenu, kas atleel, wini islej laukā,
beesu-peenu wini ne-ehd un tadeht ari netaira,
seerus wini ari nepahst un nemahš taisht. No
ta, la no lauleem waretu lo derigu itaisht,
wini neta nesin. Til weenigi gala nahk wineem
par labu; no taks ar wineem maš pelnas at-
lez. Weselu telu war pakt par 10 kapeikahm!
Te nu war redseht, zil daudš labuma seemelne-
eem atmet wina til teizamas plawas, kahdas
wifā Kreewija naw atronamas. Labu un lah-
tigi fataifitu jeenu sawahkot preefsch pahrd-
schanas, waretu tibri apstahst wifu Petšhoras
apgabalu; turklahst wehl waretu ņini reiš wai-
raf lopus kopt un audsinahrt.

Tilpat daudš sinaschanas un mahšklas seemel-
neekem ir pee jaks un swejas. Wineem ja-
eet uš pilseftu 2 lihdi 3 ņints werstēs kahjahn,
ja winfch greib few eegahdahrt preefsch jaks wa-
jadfigos rihkus, tad panem lihdi pahrtiku un
slinti, las fastahw tilai is stobra un atflehgas.
Ar teem dodahs mešā uš wairaf nedelahm, kur
winfch fawu stobru un atflehgu peestiprina ar
schori pee kahda kola gabala un tad ir winam
slinte gatawa. Tad eet pa purwjeem un mešcheem
un schauj teterus, mednus, mešcha-wistas, rep-
tschilus un daudš zitus putnus un turklahst
daudšreih zersch auktumu un badu. Sinams
putnu sche ir deesgan un leelaka dala Peterbur-
gas un Mašlawas eedšihwotaji dabuhn wifadus
putnus no seemelu gehgereem. Tapat ari sche
teel mediti swehri, tadeht la schejeenes apgabals
ir deesgan bagats ar wifadeem swehreeem; bet
maš sinaschanas un slintu jaks-rihku deht wai-
raf putnu teel aiffchauti un eewainoti, neta no-
schauti un tadeht gadu no gada putni un swehri
eet mašumā, no lam gehgereem pascheem nelahds
labums ne-atlezahs.

Wispahri nemot seemelneeki, no wifahm tahm
ne-aprakstamahm dabas bagatibahm war tilai
fanem un few par labu isleestah to wismafako
datu, ihpafchi uš Kolguewas falas un Murmes
krasteem, kur wafarā dšihwo milioneem wifadu
putnu bari, la sofis, pibles, gagari un daudš
ziti, tapat ari uš Jaunas semes un ziteem see-
melu juhras krasteem; scho putnu spalwas mal-

fa Peterburgā 8 lihdi 10 rublu mahrinā. Ta-
pat ari naw nelahds brihnumš, la schejeenas
eedšihwotaji no breescha tilai nowel abdu, bet
gatu un ragus met semē, un tapat ar putneem
noteel, spalwas noplubz, gatu nosweesch semē.

Bet wisleela schahde seemelneekem jazeefch
fawu raschojumu isweeschanas un pahrdoschanas
deht un pee tam wini atkal paschi waitigi.
Kad wini wairaf kopā famestos, tā fatot
fastaktos beedribā un tad nopirtu brangas
juhras laiwās un labus jaks rihkus. Tabdā
wihš wini waretu no saweem jaks panahku-
meem tuhli aiffchauti uš Peterburgu un uš zi-
tahm pilseftahm; bet wini publejabs katrs par
fewi un pahrdod fawus raschojumus uskuptscheem.
Zil wini pee tam paspehle, to waram redseht
no tam, la wini pahrdod par 10 lihdi 15
kapeiku pahru to putnu, lo Peterburgā un Maš-
lawā mašfa 70 lihdi 80 kap. pahra. Tahschah
un zitu swehru abdas seemelneeki pahrdod par
6 lihdi 7 rubli gabalā, kurpreti Peterburgā un
zitu mašfa 20 rublu un wehl wairaf. Sapro-
tams schi pelna nenahk seemelneekem par labu,
bet tilai uskuptscheem.

Wislabako pelnu seemelneekem atmet sweja
un la jaw juhrmalneeki mehdi faziht, juhra ir
wini tihrumš un darba lauks, un teefcham See-
mela oleana un Baltā juhra ir ne-issmelama
ņiwju bagatiba. Schejeenas ņiwis peektiku ne-
ween seemela eedšihwotajeem, bet ari leelā mehra wa-
retu isstahst uš zitahm Kreewijas gubernahm un
uš ahriemeem; bet seemelneekem pascheem nepe-
teel ar ņiwim, lo wini is Baltas juhras isweje.
No wifa, tā ņiwju daudsuma isgatawo preefsch
pahrdoschanas tilai fomgu (sawadu lasi) un
silles, zitas ņiwju fugas teel fagatawotas preefsch
weetigas isleetaschanas. Wiswairaf sche teel
swejotas silles (selbi), kuru flaitlis lihdi kah-
deem 150 milioneem; bet tur wehl naw nelahda
bagatiba, tā la sche uš weetas 500 selbi mašfa
tilai 60 lihdi 70 kap. Wispahri nemot wifās
ņiwis, las teel Seemela juhra swejotas, ir til
maš mehra, kad to naudu, lo pahrdodami par
tahm eenem, isdalitu uš is katra seemelneeku,
tad knapi isnahktu uš katra eedšihwotaju lihdi
1 rub. 80 kap.

La waina, la pelna til mašfa, ir atkal melle-
jama swejneeku kuhtribā un nepraschana. See-
melneeks reti kad ees uš juhru ņiwis melleht,
bet winfch gaida, lihdi taks nahks mala. Tih-
klus un zitus pee swejas wajadfigas rihkus, see-
melneeki maš kop un par teem ruhpejabs; kur
wairaf kopā wajadsetu mestees beedribā, eegah-
datees wifadus wajadfigus rihkus un pascheem
gahdahrt un publetees par fewi gaida, lihdi ba-
gatee, kam jaw ir wifadi rihki, winus peenem
par strahdneekem. Tabdā wihš bagatee dabuhn
tildaudš strahdneeku, zil wineem wajaga par
lehtu algu. Beemntees strahdneeki teel isdaliti
uš partijahm un katra partija dabuhn fawu us-
raugu. Katrs strahdneeks wārbuht dabuhn tilai
to 70 datu no wifās swejas eenahkuma. Tur-
preti deenwidus lasaki, las beedribā fastahju-
schees kopā swejo, wifu eenahkumu dala ween-
lihdsigās dakās. Til reti kahdi juhrmalneeki,
par peemehru Sarelu meestina eedšihwotaji,
weeni paschi swejo uš fawu rolu; wineem pa-
scheem kattram preefsch fewis wifadas eeriktes
un tā tad katrs preefsch fewis strahda un gahda.

Siwis eefahlot un taks usglabajot seemelne-
eem ir tilpat maš isweizibas un fapraschanas;
tilai Solowezlas muhki prot ņiwis labi eefah-
liht. Ka no ņiwim war isgatawot lihmi, par
to jaw seemelneeki pamisam nesin. Te nu war
redseht, zil daudš seemelneeki panahk un isleeto

preeksch fewis no tahn dabas peeschirtahm bagatibahm. Treskas (fawadas fewis), kas Seemela jubra mudscheht mudsch, teel til masa mehra swejotas, la tilai knapi isnah 1 puds swoju us latru eedshwotaju. Treskas ir taukas nn gatschi dahrgas.

Tas wifs wehl ir masums, bet Seemela jubra atronahs dauds fahls; kad wifu waretu weend kopä fanent, tad gan wifas pafauls eedshwotajem peektittu us wairat gadeem. Turpreti seemelneeki schelohjabs, ka wineem truhstot fahls preeksch swoju fahlschanas. Wini tilai eespehji no sawahm jubrahm isdabuh fahli newairat ka 18 mahrginas us latru seemelneeku par gadu.

Seemela oleana peekrastu apshwotaji pahrtel no fahls, kas no Anglijas teel pahrtesta un kas gandrihs 2 reis lehtala par Baltas jubras fahli.

Sche nema wehl nerunafim no nastä jeb petrolejas awoteem, no dahrgem almeneem un nepezeeschameem metaleem, to seemela eedshwotaji pawifam wehl naw aistikufchi un kas wineem preeksch azim wehl gut la apfogti, turpreti zitas semes laudis ta fakot tibri no seemelneem prot few eeguhit labu pelnu, la par peemehru Norwegeeschji seemelneekem kaimini 1875. gada eespehja us Angliju aishwest un tur pahrdot weenigi ledu no Seemela jubras par 700,000 rublu. Bet muhsu seemelneeki gan laikam mas buhs dsirdejschi, la ledus, ar to aplahlas seemela jubras, buhtu lam derigs; bet turpreti netilai derigs, bet wehl dahrgi aishmaks fittas semes. La tad muhsu seemelneeki nosin un neprot fanent un isleetah til dauds bagatibas, to pate daba wineem tilpat la flehpi zel.

Betschoras upes krafi, kra eotel Seemela oleana, ir til bagati, la nokur zitur Kreewija, no angufchi ar flaitahm preedehm un oglehni, kas toti derigas kugu buhweschana; bet seemelneeki dshwo stary til flaitseem buhwes lokeem tahda buhdina, kas pushtids no schagareem fapikta jeb ar breschu abdahm aplahla, turklacht winisch istaisa tilai kahdas masas laiwinas jeb kugischus, ar to tilai pa upehm un gar jubrmalu war pabraukah. Sche par tuhstoschahm werstehm gar Seemela oleana krasseem weenigi til semes aprinki teel kraä gada taisttas zil negil sehgetu laiwis, tilai andeles wefchanas deht ar Norwegiju. Laiswas taishdani wini ari mas ewehro tos labumis, kas peektam buhtu wajadfigi, jo pate ihpachneeks jeb kahds pafschmahzijeos fainneeks ir par to meistaru un buhwedams isleeta prastos buhwannu riklus, la zirwi; fahgi un kaltu; fawu laiwu ismehrijot kahdam tilai ir azu mehros; zaur lo laiwis isnah neweenadas, ir smagas un bailigas proeksch braulschanas pa jubru. Ih paschi pee Betschoras eotelas, kas til bagata ar buhwlokeem, teel mas fugi buhwoti, neds ari laudis nodarbojabs ar jubras braulschani. Tur mas dabuh redseht kugus pal jubru brauzam, tadeht schejeenas eedshwotajem ir tibri brijnu mi redsot, la fugi us woenu un otru pusi braulka un brijh is azim wint isuhdy til swescha weht ir schejeenas eedshwotajem kugoschana un jubras braulschana.

Betschoras upe, kas eegahschahs Seemela oleana, ir pus til gara la Wolgas upe, bet fawa dshluna pehz ir preeksch kugoschanas dauds labaka Wolga, un tomehr pa Wolgu jaw fencom gadeem brauz laiwis un damflugi, turpreti pa Betschoru neweena laiwu nebrauka, turklacht seemelneeki wehl schelohjabs, ka wineem naw zelu;

par kureem iswost fawus raschojumus. Tas weenigais eemeflis buhtu sche tas, la fahle ir reti un toti mas eedshwotaju; bet reti kahda weeta buhs, kas buhtu til deriga preeksch kugoschanas la Betschoras upe un winas apgabals.

Kugoschana seemelneekem buhtu nepezeeschami wajadfiga; weenkahrt wini waretu tikt zitas semes un dabuh redseht mahzitees, la isstrahda un isleeta tahs leetas, ar to daba winis til bagati abdahwinajuse; otkahrt zaur kugoschana wineem cenahstu dauds wairal pelnas, kad wini paschi waretu fawus raschojumus zitas semes aishwest un tur pahrdot par dahrgahm zenahm, la par peemehru to war redseht pee ziteem jubras krafru apshwotajem, kas wairal nodarbojabs ar kugoschana un kir naw no pufes no tahn dabas bagatibahm, kas atronahs Seemela oleana peekrastos. Netil ween teem buhtu leelaka pelna, lam pascheem fawus laiwis un fugi, bet ari dauds ziteem, la matroscheem un strahdneekem; bet seemelneeki kugus netaisa, pa jubrahm nebrauka, tadeht ari naw wajadfigi ne matroschi, ne strahdneeki; no zitahm semehm laudis atranz un panem no wineem raschojumus, to zitur dahrgi pahrdod, par lehtahm zenahm un atwed fawus raschojumus un pahrdod par dahrgahm zenahm.

Utri seemelneekem ar raschojumu jeb pretichu pahrdoschana mas eet us preekschu, la jaw mehsto redsejam, prezi wini sagatawo gluschi mas, tapehz wineem ar zitas semes eedshwotajem ari toti mas fatikschanahs. Bispahri gar seemela jubras krasseem atronahs tilai pee Baltas jubras krasseem diwi andeles pilsehtas, bet kas andeles buhschana ir mas ewehrojamas. Tahs ir Archangelska un Onega; fahle atnahl par gadu wairal fintu ahssemes laiwis un tad seemelneeki pahrdod ahssemneekem wairal mantas no zitahm pufehm, neta paschi no fawa apgabala. No Archangelskas iswed us ahssemehm netil ween swis, putnus, swehru abdas, bet ari labibu, wilnu, abdas un taukus, kas nahk no Widus Kreewijas pa Wolgu un seemela Dalgawu (Дальга) libdi Archangelskai.

Tahda wihle seemelneeki newed fawas prezes ziteem, neds ari wini zenschahs no ziteem tahs eeguhit; tadeht nereti ahssemneeki gada un gada, lai wineem Kreewijas seemelneeki atwed swis, putnus un swehrus, bet newaredami fagaidiht, paschi dodahs Kreewijas jubras un paschi deefgan fawijejo swoju, fameda swehrus.

Tapat ari Kreewijas eelshigabs gubernas fen gaidija us Seemela jubras swim un newaredami fagaidiht, paschi dodahs us Seemela jubru un swejo wifadas swis, to seemelneekem tilpat la no rotahm isnem. Tapat ari Nishnit-Nostogorodas Sitenowji tigi gaidija, kad seemelneeki atwedihis no fawem mescheem smulas loka karotes; bet Sitenowji newareja fagaidiht, wineem pascheem bija jadodahs us seemela mescheem un pascheem jafahl strahdabt. Tagad Sitenowji isstrahda seemela meschös leelo daudsunu karoschi un pusi no tahn pahrdod preeksch sehnas un Pertsjas, tapat kahdn daku us Angliju un Franziju.

Dauds un daschadu eemeflu deht Kreewi tofinaf ewehro fawas jubras un zaur tam pafaude dauds no fawas pelnas un labimeem, isnemot tilai Baltijas jubras peekrastus un ewehrojot winas andeles buhschana.

Kreewijai tilai peeder Baltijas jubras rihra pufes krafi, leelaka daka peeder zitahm walstin un ziteem laudim. Ar fawu rihra pufes daku Baltijas jubra ewelkabs Kreewija ar rihis liktumeem jeb ostahm; seemelos Botinijas jubras

likhtums, us wafareem Pinnijas (Somu) jubras likhtums, pee kuras atronahs Kronstate un Peterburga un deenwidos Rigas jubras likhtums. (Turpmal wehl.)

Seewu amats.

Weena mahle kahdam basnizas awischi issewejam raksta la:

Mahles muhsu laikos daudskahrt leetabs aishmirschas, la wini amats ir pafamiga kalpojana un la preeksch wifahm zitahm leetahm winahm tas atkal ja eemahzabs, ja meitas pareisi grib aishnah. Mums seewahm ja kalpo il latrai fawam wihram, fawem behreem un teem, kas ar mums weenas mahje dshwo.

Wihram seewa eozelta par palibgu, kas lai ap wini ir, lai ar kalpojochu mihlestibu par ta turabs, tam fawu mahju par patihkamu meteki daridama.

Behreem mums jahalpo ar to, la tos usadshinajam eeksch ta kunga pahrmahzichanas un pamahzichanas, un to par nelahdu grubtumu neturam, winis weenumeht usluhtot. Tee mums bes miteschanas jatur preeksch azim; jo welns lahprahrt ari pee wineem isdewigu azumitli noflakabs. La behru dwehselei un meesai peepeschi useet istia, no kuras mums tos buhtu bijis ja iglabhi. Labi sinu, la mehsto fawus behrus no ta launa newaram isfargah; tomehr tee latru stundu ar swehtu luhzschana tam kungam ja atwehl, tapat wini meesa, la wini dwehselei; bet mums aridhan nomoda wajaga buht. Mums teem jahalpo ar fawu preekschshimi un tas grubtati ir, neta ar pahrmahzichanu un pamahzichanu; tomehr zaur preekschshimi wairal panahl. Daudskahrt preekschshimes sehla tad wehl usdihgt, kad mums zeriba jaw sudusi. Mums fawu behru utiziba un mihlestiba, kuras tas kungs zetorta bauhli panchl, wiswairal ar to jamanto, la paschi Deewa zelus staggajam. Tad behru muhs war mihleht ar to mihlestibu, kas stipraka par nahwiz; jo ta dabi mihlestiba daudskahrt jaw scheit wira semes apmirst eeksch pafauls rajehm un zenschanahm.

Rihdsmahjneeekem mums wiswairal ar to buhs kalpot, la wini sirdis fawam Beshitajam peewedam. Tahda padoma mums teem ar pazetigtu prahtu jahalpo, ar wini wainahm zesdamees; jo nepazetigi buhdami, mehsto wini sirdis newantajam. Mums teem buhs kalpot ar to, la daku namah peewinm leetahm, wini behdahm un preekeem. Wehl mums wineem buhs kalpot, la tee dabu, kas pehz meesas un gara wini teesiba ir; pehz behreem lai wini mums tee tuwalee ir.

Kad mehsto fawa amata kahdas utizigas esam, tad muhsu mahjina ir muhsu Deewa name, kura Deewam il deenas kalpojam, jilwekem kalpojot, tad warehim zereht, la muhtu preekschshime muhsu meitas pareisi ismahzibs us to grubtu amatu, kas tahm us preekschu buhs ja strahda. Ar fawu paschu speheem mehsto neta nepanahsim; bet eeksch mums wahjahm ir warens, kas muhs stipras dara, proti: Kreewi, muhtu Beshitajs.

Zif olu wista spehji deht?

Bistai, zaur zaurim nemot, pawifam 600 auktu olinu, kuras ta war atihstihit un deht. No schahm 600 ostahm, ja labi weizabs, wina pirmä gada pehz isperechanas isdehji 20, etra 135, treshaja 114, nahtoschös 4 gaddes olu

flaists masinajabs pa 20, un dewita gada wista, ja dand, nodehji til 18 olas. Tadeht weegli noprotams, ta naw labi, wistu tureht ilgaki, nela 4 gadus, ja no winahm grib kahdu pelnu. Zitaba ta leeta sinams ir, ja wistu tura retabs un dahrgabs sugas deht.

Sihki notifikumi is Rigas.

Uguns-grehki. 8. Septembei ap pulstien 1/2 nakti fazehlabs leeli farkanumi pee debestim. Wareja noprasti, ta jaw attal deg Masfawas Abr-Riga. Uguns-dsehfeji ihfa laila bij klahrt, Artilerijas-eela Nr. 20, ta la eespehja aprobešhot uguns-grehku, dega garšch malkas fchkuhnis, — lai gan uhdena truhkums bija leels — un tuwejo, tikai 10 pehdas attabto diwtabschu dšibwojamo ehku pawisam isglahbt. Šhpaschums, peederigs J. Glasenappam, apdrošchinats par 3,585 rubteem. Stahde ap 350 rubteem.

— Bahrdaugawa, Grawumuischa masa Lehgeru-eela Nr. 61, iszehlabs uguns un nodega pee Rigas peerafsititum Mahrtinam Kruhminam peederiga diwtabschu loka ehla. Ehla bija pirmā Kreewu apdrošchinatšanas beedriba par 5,300

rubi. apdrošchinata. — Drihi pehji tam attal iszehlabs uguns Masfawas Abr-Riga Jesus baznizas eela Nr. 1. Uguns dahuja aizdegšchah ehla tikai jumta galu famaitabt, ehku pašchu uguns-dsehfejeem laimejabs isglahbt. Ehla peeder Antonettei Hefs gaspaschaj un ir par 7000 rubl. apdrošchinata. Jaur ugumi notikuse fshahde wehl naw aprehinata.

Deewa-falposchana Rig. basnij.

Trišpadsmitā svehts, p. trišw. sw.

Schlaba basnija	Spreidits plstt	10 m. Gols.
Petera basnija	"	12 igoun. m. Bina.
Domes basnija	"	10 m. Mag. Kliffens.
Sabnu-basnija	"	6 m. Boelchau.
Gertrudes-bas.	"	10 m. Jentsch.
Jesus-basnija	"	2 m. Werbarus.
Martinu-basnija	"	9 latw. m. Weirich.
Trišwecen-basnija	"	2 latw. m. Walter.
		10 latw. m. Silbe.
		10 w. m. Bergmann.
		10 wahj. m. Stoll.
		10 latw. m. Fromm.

Tirgus finans.

Mums bija jautas, fistas deenas, tikai pa starpam druzjin lija. Par labibas tirgoshanu runajot jafala, ta rudsi stahweja pirmā weela; tikai janoschehlo, ta rudsu

mas tita ewests. Par 115 mahj. smageem ru-dseem malkaja 132 libds 133 kap. pudā. No gusahm tikai kahds masuminsch pahrdots. Par linnu sehklahm zenas leelabs zetotees. Bitas prezes palila bej kahdas ewehrojamas pahrgrosibas.

Naudas-papihru zena.

Rigā, 11. Septembei 1880.

Pa p i h r i. prasija malkaja.

Busimperialis gabala	7,99	7,97
5 proz. bankiletu 1. isfais.	94 1/2	94 1/2
5 " " " " " " " " " "	92 1/2	92 1/2
5 proz. instricij. 5. aism.	93	93
5 " " " " " " " " " "	221 1/2	220 1/2
5 " " " " " " " " " "	216 1/2	216 1/2
5 " " " " " " " " " "	139 1/2	139
5 " " " " " " " " " "	126	125 1/2
Kreewu sem kred. 5% fshu-fshm.	98 1/2	98 1/2
Kredwales and. bankas afj.	252	252
Rigas lom. bank. afj.	263 1/2	262 1/2
Leel. Kreewu. dšelsj. afj.	152	151 1/2
Rig. Din. dšelsj. afj.	132	132
Din. Wit. dšelsj. afj.	170	170
Warcsh. Teresp. dšelsj. afj.	86 1/2	86
Rib. Bolog. dšelsj. afj.	109	109
Waltijas dšelsj. afj.	109 1/2	109 1/2

Libds 11. Sept. pee Rig. atnahst. 2312 lugi; aishgaji. 2218 lugi.

Atbildoshais redaktors Ernst Plates.

Es tagad dšibwoju leela Smilfchu-eela Nr. 37, zetorta nama no Ralku-eelas us Pulwera-torni ejot.

J. Sinberg,

hofgerichtes un rahtes-advolats. 1

Dr. Poorten,

Teatra-bulwari Nr. 6, peentem il deenas no plstt. 4 libds 2 pehji pud. aisu, katin. un nahfchu-flimneelus.

Par siuu.

Es wehl libds 22. Septembei m fch g. Jaunsjlgawa fotograferefchu. Tadeht luhdsu pee man drihsu-ma deht portreju isgatawoshanas peeteit-tees, ta ari jaw pastelketahs un aismal-fatahs bitdes libds tam laikam honemt. 2

H. Bohlen,

fotograf.

Nr. 5. Septembei fch. g. fahlot esmu fch Rigā atwehris

ambulatoriju

(peenemschanas-weetu) preefch azu-wahjeem un flimneelus peenemu iddeenas: no plstt. 9 libds 1 pud. un no plstt. 5 libds 6 pehji pud.

Dr. med. Lothar Zwingmann,
Rizolai-bulwara Nr. 7, von Golsa nama, awofschā, lortelī Nr. 2.

Kreewu mahjiba

flaweeru spehleschana

pasnees us leelabs Jelgawas schofesas Nr. 11, Karuna nama. Dapeprafa turpat, bodē.

Par siuu.

Saween andeles-draugeem un pasfshameem fshoju, ta esmu teem pasfshem par atweeglinaschannu un us tam ofshamees, saween andeles draugeem drofchu mantas seb prezes at-doshanas weetu gahdabt.

Salazja

(Saliswunde) Swisjeema yufe Martens tga spiblerus rentests un no Septembra fch. g. fahlot turpat.

labibu, linnu-sehklas

u. t. pe. **pirshu.** Wehl peemihu, la andeles draugi, turi fawu prezī Rimbaschds grib pahidot, war manā andeles-weeta par tahdu paschu zenu ar pahdeweja aishwechannu libds Salazi pahdot un pret fshmi, la nobois, fch malku fanemt. **August Kouding,** Rimbaschds. 2

Labs fehshu = funs

ir lehti pahdodoms leela Balisadu-eela Nr. 57.

S l u d i n o j u m i.

Swedru original = arflus,

ihsti labi tarstus, uisplehshanas-arflus, platsehshanas-maschines, patent sehjamas-maschines, gehpel kulamas-maschines, labibas tibrjamas maschines, Claytona un Schuttleworta lokomobiles un damf-kuhlejus pee-dahwa no lehgera

P. van Dyka pehznahzeji, Rigā, leela Smilfchu-eela Nr. 1.

Jauna peenemschanas = weeta.

Uf daubstahritigu manu zeen, lauzineeku fundu wehleschanos esmu Behstis pee **M. Jansen** jaunkundes leelaja eela Nr. 28, Junkera nama, pretim aprinka-teesai, atwehris jaunu

pehrwefshanas = peenemschanas = weetu.

Depat, la ari manas peenemschanas-weetas Rigā peenemschu wisas fortes drehbiu, sibda, wilnaina, bomwilnaina un nahtna, preefch pehrwefshanas, apdruckaschanas un masgafschanas. Promes no wisjaunateem drulas mustureem un promes no wisjaunatahm pehrwehm preefch drabnahm, ta ari paschu austahm drabnahm un wilnas ofjahm ir leela iswehle eestatamas.

Par to man libds sehim dahwato ustizibu pateidamees, luhdsu, to paschu fshat jauna peenemschanas weeta uisturehti.

Nr. zeenishannu

J. Anspach,

pehrwetapas ihpaschneeks, Rigā.

Peenemschanas-weetas ir schahdas:

Rigā: Peterb. preefchpilsf. Meffander-eela Nr. 99, fabrika pee leela pumpja; Peterburgas preefchpilsf. Sumorow-eela Nr. 13 un Celsch-Rigā Schlubnu-eela Nr. 22; **Walmeara:** pee E. G. Trey Iga, pascha nama un **Jehstis:** pee M. Jansen jaunkundes, leela eela Nr. 28.

3. Sinder-eela 3.

Wisas fortes

papirofshu, tabakas un zigaru

no Saatschi un Wangubi, Brahleem Ggio, Schooper'a Laserna fabrikahm u. t. pe. teel pa fabrikas zenahm pahrdoti pee **J. Stern.**

3. Sinder-eela 3.

Wisas grahmatu-bodes war dabuht:

Golotasow, S. Pirmā Kreewu walodas mahziba preefch Latweefcheem. Zetortais sibe-wums. 1879. Papihra wahla. Malka 40 t. **Haag, Karl,** Kreewu walodas pirmas esah-tums. Pirmā lasfshanas un walodas grah-mata. 1879. Papihra wahla. Drais i-vevums. Malka 40 lap.

Rinetas grahmatas, fura preefch pirmas mahzishanas Kreewu waloda farakfshitas, ir par derigahm atraas un teel daubi fsholas ar lahu felmi druhletas. Wehs waram rayeh-tahs paschas wisceem teem atwehlet, kas Kreewu walodu grib mahzitees un lam weena deriga grahmata preefch tam wajadshga. 2

Franz Kluge, Rehwalē.

Bonbonus,

konsfektuo, schokoladi peedahwa **J. von Corklus.**

Fabrika Stolu-eela Nr. 6. Pahrdotawas: mafa Raleju-eela un Ruzhu-eela Nr. 11.

Labas wijoles

ir pahrdodomas pee **E. Wegner,** Abr-Rigā Smilfchu-eela Nr. 37.

Deht aisheloschanas ir tuhlt pahrdodama dsehreenu-pahrdotawa ar wisu inventaru. Mahlatas finans Rihter-eela Nr. 3.

Gruntiga
Anglu aufschamu deegu ma-gasine:
"Per breefshu galwas,"
tur ari fmalaklas fortes
Wahju wilnas dšjas dabujamas,
peedahwa saween draugeem un pasfshameem leela krah-juma wisadas pehrwees un wiffades numuros dabujamne

aufschamus deegus, woti, leetus schirmjus un lakatus

leela iswehle.

Georg Innewitsch,

Ralku-eela fshap Redlich un Dhefs t. Anglu tchrauda magasinehm.

!! Augsta laimi !!
 Sirnigas ardeemas
 draugem un draudsenem us Riga
 aisejot wehle
 Stahmera Zehkabs.

Skolotaji,
 tam derigas lezibas-sihmes un luri ar pa-
 gasta sribmora amatu war usnemem, tur u-
 arizmati 12. Septemeri sh. g. pee Turalna
 pagasta-waldibas (Rigas treise un Izhofiles
 baltijas draudze), peebiltees us nostyghanu.
 Amati ja-usnem 1. Oktobri.
 Turalna pagasta-waldiba, 22. Aug. 1880.
 Pag. wez.: M. Sebrus.
 Str.: A. Milefona.

Kapda apteeki Maslawā teel
mahzeklis
 ar wajasghadm stolas sinaschanam mellets.
 Kolthgumi: Mahzibas laiks 3 gadi, dshwaf-
 lis, usfura un wejcha par brijmu, pirmos ri-
 wos gabos tas dabu 120 rbl. un pebdem gabā
 180 rbl. Haidra nauda. Klabslas sinas Ernst
 Plates, drufatama.

Skolneezes,
 luras gribetu stroderschann cemahzitees,
 war peebiltees Rih-Rigas kateju-eela Nr. 50,
 fehia pa weenu tr. augsha. Turpat tabs war
 dabuht dshwofli pee S. Suhra lundies.

Prezules nhdens-dfirnawās
 pee Zehsim, war diwi mahzekli
 peebiltees.
Mahzeklis,
 lurih gribetu selmatara amatu cemahzitees,
 war peebiltees Reformator-eela Nr. 14.

Jauuas meitenes,
 luras gribetu stroderschann freetuz cemah-
 zitees, peebiltees leela Aleksander-eela Nr. 77,
 pa 2. tr. augsha, Peterb. Nr. Riga. Pa
 mahzibas laiku tabs war turpat dabuht dsh-
 wofli.

Raunas dr., Mahrsnen pagasta-stola ir
eklamineerets palihgs
 waladigs. Nam. scho weutu paritoss Berenns,
 lai pats peebilzads no 17. 20. Septemberim
 sh. g. turpat pee skolotaja S. Upe.

Rupat snabja Ruzhisku Gederta un
 beedr. apgaddeena un ir dabujamas wias
 grahmatu bodes:
 Desjas stanas no Fr. Wahlberga. 40 lap.
 Stahnu krahmatu. 4. num. 15.
 Peefalunga pili. 20.
 Guwernantes noslehpums, 1, 2,
 un 3. nielens, laics. 15.

Zaur scho siuoju, la es jawa mahja, Stal-
 bes muishas Mahmonds, no 15. Septem-
 bera sh. g. shlot, pirtsiku
linus, linn-sehklas
 un weefchus un riltigas jenas walfajchu.
 Stalbes Mahmonds, 5. Septembar 1880.
 M. Sebrus.

! Chregeles!
 Breefsch skolahm,
 pagastu waldehm un lairam, tam tabda wa-
 jabsiba buhtu, zaur scho siuoju, la apstelle-
 schanas peenemu laira laira. Chregeles pee
 manim war dabuht no dshchaba leeluma un
 stanas. Par isturibu us lgeem gabeem pais
 darbe heb lezibu lairam chregetu pasinejam.
 Pallaban bimas ir darba, wenas ar 3, otras
 ar 7 registrerem, webejabs ar pedalu un 16
 pebdu subats.
 Chregetu buhwajais, granimeels
 Stahmera Zehkabs.
 Zeswaines Krauklumishas Lejas-Wehwerds.
 Adrese: pr. Wenden und Schwegen.

Winneistu rahditajs
 pagr 6. Augustā sh. g. ilofeto XLII. lsteriju
 par labu Peterburgas bahra-behenu namgem,
 atrodabs sh. g. Wifemes gubernas awischu
 95. mmara notrutats.

Rupat tika gatawa un ir dabujama **Widsemes weza**
un jouna
Laika-grahmata
us 1881. gadu
 un maffa ne-eseeta 5 rubl. par simtu, eseeta
10 kap. gabala.
 Laita-grahmata ir ar bildehm puschlota un pa-
 fneedf janku stahstu is semneeku dshwes, tad fainneezibas
 padomus, joku stahstinas, dseemas u. t. pr.
Ernst Plates.

III. Baltijas un Baltimerejas pirtsiku
 ishabde dabuja
Ruston Proktor ir beedr.
 weenigais
goda-diplomu
 un
pirmo goda-algu,
 fudraba medali,
 tamabr jiti Anglijas fahrlanti dabuja
 islai fudraba medali.

Sweedru dsels-arkli
 un
tschektlemeschu usplehichanas-
arkli ar tehrauda stahwu.
Ziegler un beedris,
 Riga, Leepaja, Gbartowa.

kolonial- un pehrwu-prezu bode
 atrodabs no 1. Septemera shlot.
Wehwern-eela Nr. 13.
Karl Busch un beedris.

Fabrika Pet. Ah-Riga, Meera-eela Nr. 14
 metahnu no leela pumpja.
A. Danziger'a

dams-pehrwetawa, drufatawa un ke-
miska masgashanas-etaise.
 Wifas paschu-astias drabnas, wilmainas un puswilmainas
 teel wifas pehwes ihsti pehrwetaw un us pastelleschann weltas, us-
 fabrias, degadeeretaw un presetas, la art ar wisjaunakem mu-
 sureem kleites, lakati un serwietes apdrufatas.
Peenemischanas - weetas:
Fabrikā un Geksch-Rigā Stahnu-eelā Nr. 2, Peter-
burgas Ah-Rigā Kalku-eelā Nr. 8, Martinfona namā
un leelā Aleksander-eelā Nr. 13.

Zehnu pilsmuisha
 teel no 20. Septemera shlot
anglu fokl
 pahrdoti pee dabuhtela
 M. Gail.

10 rbl. pateiz.-alg.
 tam, kas war usrahdiht to Leel-Straupes Si-
 len fainneelam nakti no 3. us 4. Septemeri
 sh. g. no aplota isfagtu tamshi druhnu
fumelu
 (schot), 1/2 gabu wezu, waleelu no auguma.

Daus un dshchabas fortes iin frishas
 sikes, labdas libds schim mas dabutas,
superfosfatus
 un zitas bodes prezes pahrdob leelas un
 mafas dabas par wiolehtafahm zenahm
Wojais Widsemneeks,
 eewidū Kalku-eelai pee Rires schraufschanas.
 Nr. 13 immission M. Abbol.

Been. publiski siuoju, la Zi-
 turgas dshinawās, 14 werstes no
 Rigas, us Dauskas leelgela, esmu
 cetajshis wilnas fahrichamas maschinas.
 Melers A. Korner.

Melnu fashimiru,
 tibetu, alpota un ripsu peedahwa leela ir
 wehle par lehtahm zenahm
J. Mitschke,
 pee rahtuscha.

Jaunu fahrijumu dabuja un peedahwa ar
 apgalwofchann us 2 gadeem wifadus leshas-
 pulstenu no 7 rubl. shlot, la art galow-
 un feenas-pulstenu, lehdus un atshleghas par
 loti lehtahm zenahm,
D. W. Manrad, pulstenu taitstais,
 Teatra bulwari Nr. 8, prestim linn-swarem.
 Pulsteni teel kreetai un lehti fahrijiti.

Sadwadu, esmeslu, beht ir legti pahrdodams
 tabas
smuks ihpashums
 upmalā, 112 puhraw. leels, 17 werstes no
 Rigas, lura atrodabs almiun laustuwe, pla-
 wās, tibeunsi, 73 art mesch. Klabslas sinas
 dabujamas stahnu-eela Nr. 18, pa 2. trepsh
 augsha, pa treisi, rolu no 13. libds 18. Sep-
 temberim sh. g. no pils. 9 libds 2 deena.

frshjums un peens,
 tihra un labā, teel mellets tribs reis nedela:
 pirmden, trehdien un festdeen, laireis 15
 libds 20 stopu krehuma, 10 stopu gluhdi-
 scha weena un 10 libds 15 stopu nolshjumota
 weena. Japewas se pils. 7 no rista Gelf-
 Riga leela Ruz-eela Nr. 5.

Instrumental- un dseedafcha-
nas Konzertes
 ar Klawern-olo, wifoku - solo, dseedafchans
 un orkestera gabaleem, spehleteem no Ulricha
 kapelles, notis schahbas weetas:
 Muhlene swethdeen, 28. Septemeri,
 Waltenbergu Dres mahsa ortdeen, 30.
 Septemeri.
 Matishchds swethdeen, 1. Oktobri.
 Behi tam balle pee Ulricha muflas.
 Wehlatu ar weetigu toru laipnu peepalib-
 eshu, schahbas weetas:
 Diklās swethdeen, 5. Oktobri,
 Limbaschds zetortdeen, 9. Oktobri,
 Zehhis zetortdeen, 16. Oktobri,
 Lehdurgā swethdeen, 19. Oktobri. 3
 Gesehltums pils. 5 wal.
 W fohem konzerteem publisku laipnu celudsi
 A. Dre.

Jonatana beedriba.
 Swethdeen, 14. Septemeri:
Italieuiska naktis
 ar danzofchann.
 Gesehltums pils. 6 wal, beigas pils. 3 r.
 Wafsa: beedrem 30 l., beedrenehm 20
 l., swefschem lgeem 60 l., tschm 40 l.
 Preefschneeziba.

NB. Laimas Nr. 7, 8 un 12 buhe wifu
 nakti pee augsta dambja dabujamas.
Rig. Latw. amatneeku palibds-
beedriba
 Hriphos swethdeen, 14. Septemeri,
weefigu wafaru
 ar mufla un danzofchann.
 Gesehltums pils. 9 wal, beigas pils. 3 no
 rihra: Wafsa: beedru lgeem 40 kap., nebeedru
 lgeem 60 kap., tschm 20 kap.
 Preefschneeziba.

Jonatana beedriba.
 Swethdeen, 14. Septemeri, pils. 1 puod.
Pilna fapulze.
 Deenas lahrtiba:
 Grunts pirtschana
 Beedri teel luhgi, scho fapulzi jo pitnigi-
 amelleht. Preefschneeziba.